

Ministeren

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

22. oktober 2015

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra det åbne samråd i Uddannelses- og Forskningsudvalget tirsdag den 20. oktober 2015 vedr. fremdrift.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

Med venlig hilsen

CVR-nr. 1680 5408

Esben Lunde Larsen

Ref.-nr. 15/002998-16

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål A:

Vil ministeren redegøre nærmere for, hvilke elementer i fremdriftsreformen han mener, skal gennemgå et serviceeftersyn, samt for hvilke konsekvenser de enkelte forslag til forandring af fremdriftsreformen forventes at få på kvaliteten af undervisningen og økonomien bag fremdriftsreformen?

Svar:

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at *”Intentionen med fremdriftsreformen er god, men den fungerer ikke godt nok. Regeringen vil justere fremdriftsreformen inden for den aftalte økonomiske ramme.”*

Regeringen har derfor igangsat et arbejde med at justere fremdriftsreformen, inden for den aftalte økonomiske ramme. Reformen ønsker vi mere fleksibel, dvs. at give institutionerne flere forskellige redskaber til at nå målene

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Det er der tre primære årsager til:

1. Reformen fremstår bureaukratisk for institutionerne, der skal bruge mange ressourcer på administration. Det fjerner fokus fra kvalitet.
2. Reformen rammer alle uddannelser, dvs. for bredt. På nogle uddannelser er der få problemer med studietidsoverskridelsen. Andre steder er problemet stort. Der er altså behov for, at institutionerne kan dosere tiltag efter behov.
3. Mange studerende, der er arbejdsomme og dygtige, kan – som afledt effekt – opleve at blive hindret i at foretage en række valg om iværksætter, udlandsophold osv.

Men jeg vil gerne understrege, at reformen har til formål at få studerende, der er optaget på en heltidsuddannelse, til også at være reelle heltidsstuderende. Og dette formål skal vi fastholde.

Som første del af justeringsarbejdet har jeg i september 2015 afholdt møder med lederne for alle universiteterne og med formandskaberne for erhvervsakademierne og professionshøjskolerne.

Desuden har jeg haft møder med de studerende og en række organisationer, for at få afdækket status og tilstanden i forhold til reformens implementering.

Det har i dialogprocessen været væsentligt at få institutionernes reelle udfordringer på bordet og høre deres bedste bud på mulige løsninger.

Det har så at sige været en fordomsfri dialog, hvor parterne har kunnet præsentere forslag til justering af fremdriftsreformen.

Overordnet har tilbagemeldingen fra møderne været, at reformen ikke fungerer godt nok.

Særligt universiteterne giver udtryk for, at den nuværende model giver for meget bureaukrati.

Overordnet ønsker universiteterne at blive fri for kravet om reduktion i studietiden.

På baggrund af regeringens udmelding om, at *intentionen* med reformen er vigtigt, har drøftelserne dog omhandlet justeringer inden for den økonomiske ramme.

Organisationerne har været særligt bekymrede for den manglende fleksibilitet for de studerende ift. iværksætteri, erhvervsarbejde osv.

De studerende udtrykker bekymring for både studietidsmodellen og for den manglende fleksibilitet.

For eksempel peger flere af parterne på udfordringer med den automatiske tilmelding til 60 nye ECTS-point hvert studieår.

Et forslag, der har været fremme i dialogen, er at overveje at ændre kravet, så de point, den studerende mangler fra et tidligere år, tæller med i det samlede antal point det næste år.

Der har også været forslag om at revidere kravet om tvungen eksamenstilmelding.

På baggrund af de bidrag jeg modtaget, har jeg umiddelbart før efterårsferien i uge 41 orienteret de politiske partier bag fremdriftselementerne i *Reform af SU - systemet og rammerne for studie gennemførelse* (V, K, S, RV og SF) om de forslag, som indtil videre er blevet præsenteret, og fået partiernes første tilbagemelding på, hvor de står. Vi har ikke indledt egentlige forhandlinger, men vi har sonderet terrænet.

Regeringen forbereder nu et udspil til justering af fremdriftsreformen.

Jeg kan derfor af gode grunde ikke sige noget om, hvilke konkrete justeringer regeringen ender med at præsentere i et udspil.

Men jeg vil gerne gentage, at den økonomiske ramme fortsat vil være den samme, som det også er beskrevet i regeringsgrundlaget.

Spørgsmål B:

Vil ministeren redegøre for følgerne af fremdriftsreformen, herunder det stigende antal af reeksamener, den stigende administration på universiteterne, øget frafald, tvangsmerit, mindre brug af praktik og udveksling, udfordringer for studerende med handicap og sygdom, dårligere studiemiljø, faldende kvalitet i undervisningen – og vil ministeren overveje om det ikke set i dette lys er på tide at gentænke hele rammen for fremdriftsreformen?

Svar:

Den mest centrale regel i den nuværende model er kravet om, at alle studerende hvert år automatisk skal tilmeldes fag og dertil hørende prøver svarende til 60 nye ECTS-point, og at de ikke længere kan melde fra til prøven eller 2. prøveforsøg.

Udover spørgsmålet om merit er dette element samtidig den del af reformen, der er blevet kritiseret mest, og som muligvis kan bidrage til at kunne forårsage de øvrige forhold, som nævnes i spørgsmålet.

Disse regler trådte i kraft for studerende, der startede på deres bacheloruddannelse sidste år den 1. september 2014.

Men for alle andre universitetsstuderende har vi udskudt ikrafttrædelsen til i år den 1. september 2015.

Det er derfor for tidligt at sige noget endegyldigt om de samlede u hensigtsmæssige effekter af denne del af reformen, herunder komme med vurderinger af de økonomiske konsekvenser.

Der er desuden stor forskel på enkeltsager, der bliver til gode pressehistorier og på en fyldestgørende afdækning af de reelle faktuelle problemstillinger.

Når det så er sagt, så er jeg opmærksom på, at der f.eks. efter eksamensterminerne i vinter og i forsommeren har været kritik fra dele af universitetsområdet, hvor nogle institutter og fag har meldt om forøgede administrative byrder og udeblivelser fra prøver og omprøver.

Og jeg er enig i behovet for en tilpasning af reformen i forhold til de punkter, hvor vi kan se, at reformen har haft utilsigtede effekter, f.eks. en u hensigtsmæssig bureaukratisering. Derfor har regeringen igangsat det arbejde, som jeg har svaret på i spørgsmål A.

Når der spørges til, om ikke hele rammen for fremdriftsreformen bør gentænkes, så bliver jeg dog nødt til at minde om baggrunden for reformen.

Alle forligspartierne bag reformen var enige om – og jeg citerer – at ”der skal stilles klarere krav både til de studerende og til universiteterne for at sikre en hurtigere studie gennemførelse”.

Baggrunden var, at universitetsstuderende i Danmark dels begyndte senere på en uddannelse, dels i gennemsnit brugte over 1 år ekstra i forhold til normeret tid.

Den høje dimittendalder betyder færre år på arbejdsmarkedet og flere udgifter til uddannelse og SU.

Regeringens udgangspunkt er, at studerende, der har søgt optagelse på en heltidsuddannelse, skal være dedikerede og studere på fuld tid.

Og regeringen står bag intentionen med reformen. Men som nævnt har regeringen også den opfattelse, at der er behov for justeringer.

Men justeringer af reformen vil, som jeg også nævnte i spørgsmål A, ske inden for den aftalte økonomiske ramme, som ikke skal ”gentænkes”.

Det betyder, at regeringen fastholder kravet om, at den gennemsnitlige studietid skal nedbringes med 4,3 måneder frem mod 2020, som det indgår i det, der kaldes studietidsmodellen.

Samrådsspørgsmål C:

Hvordan forholder ministeren sig til kritikken af, at den voldsomme stigning i antallet af reksamener medfører store økonomiske byrder for universiteterne og dermed lavere kvalitet i undervisningen, jf. f.eks. artiklen "Universiteter: Reeksamen-eksplosion koster kassen" bragt på www.DR.dk den 4. september 2015?

Svar:

Som svaret på i spørgsmål B træder kravet om de 60 nye ECTS-point først i kraft for de fleste universitetsstuderende fra studieåret 2015/2016.

Det er derfor for tidligt at sige noget generelt om de samlede effekter af denne del af reformen.

Når det er sagt er jeg selvfølgelig bekymret, når uddannelsesinstitutionerne melder om, at reformen fremstår bureaukratisk og skal bruge mange ressourcer på administration.

Herudover vil jeg henvise til mit svar på spørgsmål A, hvori jeg redegør for processen for regeringens arbejde med at justere fremdriftsreformen.